

Werkgroep Innovatie Nieuwerbrug

www.dorpenwijk.nl/nieuwerbrug

Inhoud

Waarom een leefbaarheidsplan?	1
Wonen en werken	1
Verkeer en bereikbaarheid	3
Voorzieningen	4
Recreatie en toerisme	5
Meedoen!	6
Over de WIN	6

Waarom een leefbaarheidsplan?

Leefbaarheid is de optelsom van de dingen die maken dat het fijn is om ergens te wonen of werken. Leefbaarheid gaat dus over bijna alles: over de mensen in het dorp en de sociale structuur en samenhang. Maar ook over de woonomgeving en de huizen. Het heeft te maken met werkgelegenheid en met de aanwezigheid van onderwijs, winkels en voorzieningen, maar ook met verkeer en bereikbaarheid. Belangrijk zijn natuur en water en sport en cultuur, maar bijvoorbeeld ook veiligheid en het beperken van overlast. Voor een groot deel gaat het over gevoel: je thuis voelen in je eigen omgeving.

De leefbaarheid van Nieuwerbrug staat onder druk, net als in veel andere kleine kernen. Voorzieningen verdwijnen, de vergrijzing neemt toe en steeds meer jongeren trekken weg. Tegelijkertijd worden financiële middelen om problemen op te lossen en wensen te realiseren meer dan ooit beperkt. En ook zien we dat steeds minder mensen tijd of zin hebben om zich in te zetten voor hun dorp.

In 2003 heeft de WIN het eerste leefbaarheidsplan gemaakt. Nu, tien jaar later, kijken we hoe het er bijstaat met de leefbaarheid in ons dorp en stellen we de prioriteiten bij.

In 2012 heeft de WIN dorpsbreed onderzoek gedaan naar uw mening over de leefbaarheid. Daaruit blijkt dat de Nieuwerbrugger trots is op zijn/haar dorp, de prachtige ligging aan de Rijn, het dorpsgezicht de voorzieningen en de goede restaurants. De Nieuwerbrugger is ook blij met zijn dorpsgenoten. Slechts weinigen hebben verhuisplannen. Dit zijn elementen die we moeten koesteren.

Toch zijn er ook knelpunten en zorgen over de toekomst. Daar willen we met zijn allen iets aan doen. Dit nieuwe leefbaarheidsplan is gebaseerd op de enquête van 2012, de evaluatie van het oude leefbaarheidsplan en

de ervaring van 10 jaar WIN. Sommige onderwerpen konden snel afgehandeld worden, maar er zijn ook zaken die nu al meer dan 10 jaar op een goede afloop wachten. Vandaar dat we wéér een periode van 10 jaar hebben gekozen om kleine en grote zaken aan te pakken of op de politieke agenda van de gemeente te zetten.

We zullen zeker niet beweren dat alles wat in de afgelopen periode is bereikt ook letterlijk door de WIN gedaan is. Veel hangt immers af van de bereidheid van de gemeente en de inzet van individuele dorpsgenoten. Maar door voortdurend aandacht te vragen komen en blijven zaken op de gemeentagenda en worden ze eerder opgepakt.

Dit leefbaarheidsplan is ook gebaseerd op uw reacties op het eerste concept. Het heeft ons verheugd dat we nauwelijks iets hoefden aan te passen: u was het er over het algemeen mee eens en er positief over.

Maar al is het nu dan 'definitief' opgeschreven, we horen altijd graag wat u ervan vindt. En natuurlijk ook of u er aan wilt meewerken!

2013

Het Leefbaarheidsplan is voor de langere adem. Mede naar aanleiding van uw inbreng hebben we voor de kortere termijn drie speerpunten gekozen:

- de verbetering van de verkeersveiligheid op de Korte Waarder
- de verbetering van de kwaliteit van de openbare ruimte en trottoirs
- behoud van het Wierickehuis

Wonen en werken

De woonomgeving is een sterk punt van Nieuwerbrug. Het dorp telt op dit moment bijna 1.700 inwoners, die zo'n 700 woningen bewonen, en wordt gewaardeerd als plaats waar het prettig wonen en leven is.

Werkgroep Innovatie Nieuwerbrug

www.dorpenwijk.nl/nieuwerbrug

Men is tevreden over de uitstraling en de ligging van het dorp en over het woningaanbod. Toch zijn er ook zorgen: over de kern van het dorp waar sprake is van verpaupering en verrommeling (de oude supermarkt bijvoorbeeld), verkeersdruk en overlast van bedrijven.

Naast het unieke gebied rondom de Tolbrug, de Onafhankelijkheidstoren en de Brugkerk, vormt de aanwezigheid van monumentale huizen en (woon)boerderijen een belangrijk deel van de identiteit van ons dorp. Maar de mix van woningen is niet optimaal. Zo zijn er nog steeds te weinig woningen voor starters en ouderen. En staat een flink aantal huizen al enige tijd te koop.

Groei is nodig

Het aantal huishoudens groeit nauwelijks en dat heeft gevolgen voor de toekomst van voorzieningen in Nieuwerbrug. Vergrijzing en het vertrek van jongeren verkleinen het draagvlak voor de school winkels, gezondheidszorg en verenigingen.

Groei van het aantal woningen is nodig, zodat de bevolking toeneemt en een meer evenwichtige spreiding over de leeftijdsgroepen ontstaat. De bouw van Wijde Wiericke is daarom een zeer belangrijke ontwikkeling voor de komende jaren.

Maar de voortdurende ongunstige situatie op de woningmarkt heeft gevolgen: het plan staat onder druk en wordt misschien niet of gedeeltelijk uitgevoerd. Ook het oorspronkelijke uitgangspunt (woningen voor Nieuwerbrugers) is losgelaten.

Werkgelegenheid

Een deel van de inwoners van Nieuwerbrug werkt in het dorp. Behoud van werk is belangrijk voor het karakter en de identiteit van het dorp, we willen geen slaapdorp worden. Bovendien kunnen veel dorpsactiviteiten vaak alleen georganiseerd worden dankzij financiële ondersteuning van lokale ondernemers. Toch moet er iets worden gedaan aan de ernstige overlast die enkele bedrijfslocaties nu veroorzaken in de dorpskern. Plannen om die bedrijven te verplaatsen naar het zogenoemde Werklint (bij de Molendijk) liggen al lang politiek

onder vuur, maar zijn belangrijk om de overlast aan te kunnen pakken. We geven dit niet op.

Naast de grotere bedrijven zijn ook mogelijkheden voor de uitoefening van bedrijf en beroep aan huis belangrijk. Positieve ontwikkelingen zijn in dit verband de komst van B&B-locaties, kleinschalige kinderopvang en zorgboerderijen.

Balans

De WIN maakt zich sterk voor een goede balans in het dorp tussen wonen, groen en kleinschalige, niet hinderlijke bedrijvigheid. Op een aantal plaatsen in het dorp zijn nu nog bedrijven gevestigd die in de komende jaren naar een locatie buiten de kern zullen verhuizen. De WIN zal zich actief bemoeien met het bepalen van nieuwe bestemmingen voor deze zogenoemde 'achterlaatlocaties'. Leegkomende boerderijen lenen zich vaak goed voor nieuwe bedrijfsbestemmingen en ook het plan voor starterswoningen op de plek van de oude supermarkt zien wij graag gerealiseerd.

Meer groen in het dorp zelf is hierbij ook een aandachtspunt.

Wat is bereikt?

- Realisatie plan Houtwerf
- Voorbereiding de Wijde Wiericke
- Aandacht voor de Werklint-plannen op provinciaal en landelijk niveau
- Plan voor starterswoningen op de plek van de oude supermarkt
- Meer aandacht van de gemeente voor onderhoud openbare ruimte (verlichting, trottoirs en groen)

Prioriteiten voor de komende tijd

- Realisatie starterswoningen en/of groen op achterlaatlocaties in de kern
- Realisatie Wijde Wiericke
- De veiligheid van de tijdelijke situatie op de bouwlocatie Wijde Wiericke
- Uitplaatsen uit de kern van bedrijven die hinder veroorzaken
- Realisatie Werklint en ontsluitingsweg

Werkgroep Innovatie Nieuwerbrug

www.dorpenwijk.nl/nieuwerbrug

- Aandacht voor (mogelijkheden voor) kleine huisgebonden bedrijvigheid
- Handhaving van de kwaliteit van de openbare ruimte (staat onder druk door de voorgenomen bezuinigingen)

Verkeer en bereikbaarheid

Veel inwoners van Nieuwerbrug zijn afhankelijk van werk, opleiding of voorzieningen buiten het dorp. Goede bereikbaarheid van Nieuwerbrug is daarom belangrijk. Ook moeten leveranciers en dienstverleners ons kunnen bereiken. In en uit het dorp gaan moet veilig en gemakkelijk kunnen. Behalve voor sluijverkeer dat hier niets te zoeken heeft natuurlijk. En ook binnen het dorp moeten jong en oud zich gemakkelijk en veilig kunnen verplaatsen.

De verkeersveiligheid, met name voor voetgangers en fietsers, moet prioriteit hebben en zo goed mogelijk worden gewaarborgd. De overlast door sluij- en zwaar verkeer moet zoveel mogelijk worden beperkt.

Eenvoudig is dat niet: in de infrastructuur zijn nog wel verbeteringen mogelijk, maar daar zijn grenzen aan. Verbetering moet voor een belangrijk deel ook komen door verandering in het gedrag van weggebruikers. De WIN denkt ook na over manieren om dat te bevorderen.

Trottoirs en fietspaden

Uit de enquête en de wijkshouw van september 2012 is naar voren gekomen dat op veel plekken de kwaliteit van trottoirs en fietspaden te wensen overlaat. Er zijn plekken met gebrekkig onderhoud. Daar wordt door de gemeente regelmatig aan gewerkt, maar inwoners moeten meestal wel zelf de gebreken aanmelden.

Soms veroorzaakt ook de inrichting van de openbare ruimte overlast en onveiligheid. Dan is de stoep erg smal of zelfs helemaal niet aanwezig, of vol met geparkeerde auto's.

Voor fietsers en fietspaden geldt op veel plekken hetzelfde. Voetgangers zijn al kwetsbaar in het verkeer, maar nog lastiger

is het voor mensen met rolstoelen, rollators of kinderwagens. De verlichting tenslotte is ook niet altijd voldoende.

Korte Waarder

De Korte Waarder is lang en kent verschillende problemen. De verkeersdrukte (sluijverkeer) en het grote aantal aan de straat geparkeerde auto's - al dan niet half op de stoep - maken de verkeerssituatie erg onoverzichtelijk. Er wordt hard gereden en ondanks een verbod rijdt er vaak zwaar vrachtverkeer over de Korte Waarder. Bij de smederij is de situatie gevaarlijk, vooral voor fietsers en voetgangers.

Op de smalste stukken zijn niet eens trottoirs. Daar komen ook automobilisten regelmatig in de problemen. Dit is tevens een knelpunt voor hulpdiensten. Herinrichting waar mogelijk en een gereguleerd parkeerbeleid zijn hard nodig. De WIN streeft daarnaar, én naar een betere handhaving van de regels.

Hard rijden

Niet alleen op de Korte Waarder wordt hard gereden, ook op de Weijpoort, de Hoge Rijndijk en op de provinciale weg N458 (de Bree - Weijland). De WIN zoekt samen met gemeente en politie naar oplossingen.

Openbaar vervoer

De slechte bereikbaarheid per openbaar vervoer kan eveneens een bedreiging zijn voor de toekomst van ons dorp. Gezinnen met 1 of 2 auto's geven aan dat het voor hen niet zo'n probleem is. Maar voor mensen zonder eigen vervoer, vaak jongeren en ouderen, is het belangrijk om de voorzieningen buiten Nieuwerbrug te kunnen bereiken en de opstappunten, van waaruit verder gereisd kan worden. De WIN vraagt hier aandacht voor.

Wat is bereikt?

- Maatregelen tegen het sluijverkeer op de Hoge Rijndijk
- Realisatie éénrichtingsverkeer in de Schoolstraat
- Veilige oversteekplaats voor fietsers Hoge Rijndijk
- Herinrichting Hoge Rijndijk

Werkgroep Innovatie Nieuwerbrug

www.dorpenwijk.nl/nieuwerbrug

Prioriteiten voor de komende tijd

- Terugdringen van sluipverkeer en zwaar verkeer door het dorp
- Terugdringen van snelheidsovertredingen, o.a. door een snelheidsdisplay
- De onveilige situatie bij de smederij
- Verkeerseducatie en bewustwording jeugd
- Oplossingen zoeken en aandragen voor de smalle gedeeltes van de Korte Waarder en de Weijpoort, en de parkeerproblematiek op deze plekken
- Voortdurend aandacht voor onderhoud van trottoirs, fietspaden en wegen
- Veiligheid fietsers en voetgangers; opheffen onveilige of donkere plekken
- Aandacht blijven vragen voor goed openbaar vervoer.

Voorzieningen

Het op peil houden van het voorzieningenniveau is cruciaal voor de leefbaarheid van ons dorp. Voor een klein dorp kunnen we trots zijn op wat er allemaal is. Maar om ook in de toekomst voldoende draagvlak te houden voor de school, de winkels, de gezondheidszorg, de sport- en de overige voorzieningen, is het nodig dat het aantal woningen en daarmee het aantal inwoners van Nieuwerbrug toeneemt.

Het Wierickehuis

Het Wierickehuis neemt een centrale en prominente plaats in binnen het dorp. Het biedt onderdak aan een bonte verzameling verenigingen en activiteiten, waaronder buitenschoolse opvang, een peuterspeelzaal en fysiotherapie, maar ook de toneelvereniging, denksporten, een koersbalclub en een dansvereniging. Daarnaast wordt het Wierickehuis gebruikt voor feesten, evenementen, voorlichtingsbijeenkomsten en vergaderingen.

In de enquête geven velen aan dat ze het belangrijk vinden dat het Wierickehuis er is. Niet alleen als onderdak voor genoemde activiteiten, maar ook als 'bindend element' in het dorp. Maar mede door beperkingen

en bezuinigingen bij de gemeente staan de exploitatie en het voortbestaan van het Wierickehuis onder druk. De WIN denkt mee met de Werkgroep Wierickehuis over nieuwe exploitatiemogelijkheden.

De school

Net als in zoveel andere kleine kernen daalt het aantal leerlingen op de basisschool. Tegelijkertijd is binnenkort het schoolgebouw toe aan een opknappbeurt.

Er is een nieuw schoolgebouw voorzien in de nieuwe wijk Wijde Wiericke. Maar de plannen voor deze wijk staan, vanwege de ongunstige woningmarkt, in de ijskast.

De WIN zou graag zien dat de plannen voor een nieuw schoolgebouw worden gemaakt in samenhang met de plannen voor de toekomst van het Wierickehuis en overige voorzieningen, zodat een cluster van voorzieningen kan ontstaan die elkaar niet beconcurreren maar juist versterken: met een compleet aanbod van school, BSO, kinderopvang, peuterspeelzaal en cultuur, sport en ontspanning.

Sportaccommodaties

De keuze aan sportactiviteiten in ons dorp is groot! Sporters kunnen in en om Nieuwerbrug terecht voor tennis, gym, senioren-gym, judo, zumba, voetbal, koersbal, (hard)looptrainingen, dansen, en waarschijnlijk vergeten we nog wel het een en ander. Als de weergoden het willen, is er 's winters een ijsbaan.

De accommodaties voor buitensport liggen verspreid in het dorp, maar indooractiviteiten concentreren zich in de gymzaal bij de school en het Wierickehuis. De huidige trend is om te bezuinigen door accommodaties en activiteiten te bundelen met andere dorpen (bijvoorbeeld tennislessen). Dit kan grote gevolgen hebben voor de bereikbaarheid van de voorzieningen, het voortbestaan ervan en zelfs het voortbestaan van verenigingen.

De WIN volgt de ontwikkelingen kritisch en maakt zich sterk voor het behoud van eigen verenigingen en voorzieningen in het dorp.

Winkels

Winkels voor dagelijkse boodschappen zijn belangrijk voor de leefbaarheid in het dorp. Wat nog rest van de middenstand, de horeca

Werkgroep Innovatie Nieuwerbrug

www.dorpenwijk.nl/nieuwerbrug

en de marktstandplaats moet daarom behouden blijven. Daarvoor is het belangrijk dat het dorp groeit - en dat we met zijn allen klant blijven.

Speelweek

De vakantiespeelweek is een van de grotere jaarlijkse evenementen in het dorp. De ontwikkeling van de nieuwe wijk heeft consequenties voor de beschikbare ruimte voor de speelweek. De WIN is van mening dat er een passende locatie voor deze zeer populaire activiteit gegarandeerd moet zijn.

Gezondheidszorg

In fase I van de nieuwe wijk is een nieuwe huisartsenpraktijk met apotheek en fysiotherapie gepland. Nieuwbouw moet het dorp de komende jaren verzekeren van medische zorg - als de plannen doorgaan tenminste. De WIN pleit daarom voor het loskoppelen van de bouw voor de huisarts/apotheek/fysio van de vertraagde fase I bouwplannen voor de rest van de Wijde Wiericke.

Speelvoorzieningen

Er zijn op wijkniveau diverse speelvoorzieningen voor de jongere bewoners. Maar onvoldoende voor de wat oudere kinderen in de leeftijd 10-16 jaar. Dit moet met name ook bij de invulling van achterlaatllocaties en de realisatie van de Wijde Wiericke meegenomen worden.

Brandweer

De WIN steunt het behoud van deze belangrijke voorziening in het dorp.

Bibliotheekbus

Eenmaal in de week staat de bibliotheekbus bij de school. Herhaaldelijk zijn er berichten geweest over opheffing hiervan. De WIN maakt zich hard voor behoud van deze voorziening. De bibliotheekbus is er nog steeds en wordt goed benut.

Wat is bereikt?

- Behoud van huisarts en apotheek
- Behoud van de bibliotheekbus
- Behoud van de brandweer in het dorp

- Nieuwe activiteiten in en om het Wierickehuis als buitenschoolse opvang, de peuterspeelzaal, verenigingen, etc...
- Projecten "Ik hou van Nieuwerbrug" en "Republiek aan den Rijn"

Prioriteiten voor de komende tijd

- Behouden van bestaande voorzieningen in het dorp en realisatie van samenhangende voorzieningen in het plan Wijde Wiericke
- Het belang van de verenigingen voor het dorp onder de aandacht blijven brengen
- Aandacht blijven vragen voor de kleine kernenproblematiek in gemeentepannen
- Samenwerking met de wijkteams in andere kleine kernen
- Nieuwe exploitatiemogelijkheden voor het Wierickehuis onderzoeken

Recreatie en toerisme

Gezien de prachtige ligging in het Groene Hart, langs de Oude Rijn en de Wiericke, heeft Nieuwerbrug toeristische en recreatieve waarde. Op mooie dagen doen steeds meer toerfietsers en wandelaars ons dorp aan.

We kunnen daar meer van profiteren als we het dorp nog aantrekkelijker maken door het creëren van rustplaatsen met bankjes en picknicktafels, zowel op stille plekken als in de buurt van de horeca. Ook de nabijheid van het Fort Wierickerschans biedt wellicht meer mogelijkheden dan nu benut worden.

In het zomerseizoen komt nogal wat pleziervaart door Nieuwerbrug heen. De Oude Rijn en de Wiericke zijn verbindingsvaarwegen van en naar plassengebieden en naar andere vaarwegen en recreatieve mogelijkheden.

De komst in 2012 van ligplaatsen tegenover de Wierickerschans en de realisatie van de botenhelling zijn positieve ontwikkelingen. Een verbinding met de Reeuwijkse plassen zou om meerdere redenen een aantrekkelijke optie zijn, en niet alleen voor de recreatievaart. Ook de horeca en de supermarkt kunnen profiteren van een beter gebruik van de aanlegsteiger achter het Wierickehuis.

Werkgroep Innovatie Nieuwerbrug

www.dorpenwijk.nl/nieuwerbrug

Dan moet er wel iets worden gedaan aan het beperkte openstellingsbeleid van de brug over de Dubbele Wiericke.

In 2011-2012 zijn borden met historische informatie over bezienswaardigheden geplaatst. Er komen steeds meer B&B-voorzieningen. De WIN bevordert en/of steunt dergelijke initiatieven waar mogelijk.

Wat is er bereikt?

- Dorpsplein heringericht
- Steiger achter het Wierickehuis
- De botenhelling tegenover het Fort Wierickerschans.

Prioriteiten voor de komende tijd

- Toeristische positie van Nieuwerbrug versterken door aanleg van rust- en aanlegplaatsen in de buurt van horeca voor wandelaars, fietsers en pleziervaart; oplaadpunt voor elektrische fietsen
- Terrasfunctie dorpsplein / steiger
- Bereikbaarheid van de aanlegsteiger in de Dubbele Wiericke verbeteren
- Onderzoek naar de haalbaarheid van ideeën uit het dorp, zoals een kleine boerencamping, standplaatsen voor kampeerwagens, kanoverhuur, etc...

Meedoen!

Leefbaarheid gaat om meer dan alleen huizen, wegen en voorzieningen. Leefbaarheid gaat ook om de manier waarop mensen in het dorp samenleven en met elkaar omgaan. Leefbaarheid en lokale betrokkenheid hangen sterk met elkaar samen.

Nieuwerbrug kent van oudsher een sterk saamhorigheidsgevoel en een uitgebreid verenigingsleven. Toch merken we dat de betrokkenheid van de bewoners bij het wel en wee van het dorp afneemt. Dat mensen soms meer langs elkaar heen leven en niet echt deel uitmaken van de dorpsgemeenschap.

We hopen erg dat we ook de komende tijd kunnen rekenen op uw betrokkenheid en steun om Nieuwerbrug leefbaar te houden!

Over de WIN

De Werkgroep Innovatie Nieuwerbrug is ontstaan in 2002. Het was en is een initiatief van Nieuwerbrugers die zich de leefbaarheid van het dorp aantrekken en initiatieven ontplooiën om die leefbaarheid in brede zin te verbeteren. In Nieuwerbrug werd dus al wijk-/dorpsgericht gewerkt voordat deze term was uitgevonden!

Het karakter van de WIN heeft in de loop der jaren bewogen tussen actiecomité namens burgers en aanspreekpunt voor de gemeente, nu ook als 'wijkteam'. Het balanceren tussen deze twee posities is soms lastig. De WIN is namelijk geen dorpsvertegenwoordiging en ook geen spreekbuis voor de gemeente.

De WIN trekt zich de problematiek van het dorp aan, ontplooit/ondersteunt concrete initiatieven en probeert op evenwichtige wijze te stimuleren dat burgers en gemeente elkaar weten te vinden en open en eerlijk met elkaar communiceren over problemen, oplossingen en kansen.

Naschrift

In de periode dat dit leefbaarheidsplan werd geschreven (december 2012 - april 2013) hebben zich enkele zorgelijke ontwikkelingen voorgedaan die we nu nog niet goed in een meerjarenplan kunnen verwerken. De status is nog niet duidelijk of er is nog volop beweging mogelijk. Ze hebben onze bijzondere aandacht:

- De stagnatie in de uitvoering van het plan Wijde Wiericke, door de terugtrekking van Mozaïek Wonen
- Plannen voor de 'ontdieping' van de Put van Broekhoven (de Weijpoortse Plas), wat vermoedelijk betekent: het dumpen van vervuild slib
- De starterswoningen op de plaats van de oude supermarkt (gaan wel of niet door?)

© Uitgave WIN, mei 2013

